

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybcskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 101. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor
Félévre ——— 12
Negyedévre ——— 6
Egy hóra ——— 2
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, május 3.

A 48-as többség.

— május 3.

Ma már kétségtelen bizonyosság, hogy az új országgyűlésbe a 48-as alap hívei abszolút többségben vonulnak be.

A magyar parlamenti pártok erőviszonyainak ilyen alakulását persze senki sem hitte volna még csak néhány év előtt is.

A hatvanhetes alap híveinek kisebbsége a 48-asok többsége mellett váratlan és bonyodalmas helyzetet teremtene más viszonyok között, ma azonban a kormány átmeneti jellegénél fogva a 48-as többség, amely nemzeti szempontból csak örvendetes, nem zavarja meg a politikai egyensúlyt sem.

Az ország megértette a koalíciós kormány misszióját és képviselőit azzal a megbizottsággal küldi be az országgyűlésbe, hogy a kormányt feladatainak teljesítésében teljes erővel támogassák.

A Wekerle-kormány maga feladatait szabatosan körvonalozta és amikor a kerületek a maguk politikai bizalmának exponenseit azzal a mandátummal küldik az ország tanácsába, hogy ott e feladatok teljesítését tegyék lehetővé, akkor a pártok arányának nincs az a jelentősége, ami teljesen normális viszonyok közepett az erőviszonyok új megoszlásában rejlenék.

Aggodalomra a választások eredménye csakis akkor adna okot, ha az eredmény veszélyeztethetné a kormányfeladatok teljesítését. Arról azonban, hogy ez ne történjék, maga az ország gondoskodik s így a jelen pillanatban a 48-as alap híveinek többsége az ország politikai helyzetére nincsen bontó hatással.

A Wekerle-kormány normális állapotokat fog teremteni az országban. Rendbe hozza az ország adminisztrációját, rendet teremt a pénzügyekben és megalkotja a választási reformot az általános választói jogosultság alapján. Ebben a munkájában egyaránt számíthat a választásokból kike-

rülő hatvanhetes és negyvennyolcasok támogatására.

Es ez ma a döntő szempont, ami pedig mindenestre megnyugtató.

Dr. Klein Mór főrabbi kitüntetése.

— A Ferenc József-rend átadása. —

— május 3.

Dr. Klein Mór nagybcskerei főrabbinak a király tudvalevőleg a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta a közügyek terén szerzett érdemei elismeréséül.

A rendjelet ma délelőtt adta át a főrabbinak dr. Dellimanics Lajos főispán, amely alkalomból az izr. hitközség előjárósága disztüntetést tartott.

Az ünnepség délelőtt 11 órakor folyt le az izraelita hitközség helyiségében, ahol dr. Mangold Samu elnök és Weisz Izidor alelnök, a Ferenc József-rend lovagja vezetésével megjelentek a hitközségi tagok teljes számmal, azonkívül ott volt Magyar Pál pápai kamarás, román. kath. plébános, Szalay József ev. ref. lelkész, dr. Perisics Zoltán polgármester, Strosz Béla városi főjegyző, Oldal Antal takarékpénztári igazgató, Pánics Dániel városi tanácsos stb.

Pontban 11 órakor jött meg dr. Dellimanics Lajos főispán, akit a jelenlevők lelkes éljenzéssel fogadtak.

Ezután dr. Mangold Samu hitközségi elnök üdvözli a főispánt s megnyitja a disztüntetést, melynek egyetlen tárgya a főrabbi kitüntetése. Főlkéri Weisz Izidort és dr. Pollák Győzöt, hogy az ünnepet hívják meg az ülésbe.

A főrabbi rövid idő múlva zajos éljenzés közben megjelent a teremben, mire dr. Dellimanics Lajos főispán a következő szavak kíséretében átnyújtotta dr. Klein Mórnak a rendjelet s a hozzá való okmányokat:

Mélyen tisztelt ünnepelő gyülekezet és főtisztelendő főrabbi ur! Ó császári és apostoli királyi felsége folyó évi március hó 25-én kelt legfelsőbb elhatározásával főtisztelendőségnek a közügyek terén szerzett érdemei elismeréséül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta. Ó nagyméltósága a vallás- és közoktatási minisz-

ter ur engem bizott meg, hogy a rendjelet főtisztelendőségnek átadjam és én ezen megbizottságnak igaz örömmel teszek eleget. Öszinte szívvel kívánom, hogy ezt az igazán jól megérdemelt kitüntetést viselje a legjobb egészségben s buzdítsa ez továbbra is hazafias nemes törekvéseiben. A mai szép napon azonban mindenestre legszebb jutalma az, hogy az ünnepen itt vannak a más vallásfelekezetek képviselői is, ami azt bizonyítja, hogy főtisztelendőség ezen vármegye és város területén osztatlan szeretetnek örvend. Isten éltesse főtisztelendőségét a magyar zsidóság disztizére. (Zajos éljenzés.)

Most dr. Klein Mór főrabbi megindult hangon a következő beszéddel köszönte meg a kitüntetést:

A királyi kegy eme fényes megnyilatkozása velem, a közügyek egy igénytelen napszamosával szemben, emlékezetembe hoz egy analog esetet, melyet a régi idők krónikája megörökített annak az igazságnak bizonyosságául, hogy a hiven teljesített kötelesség kerülje bár a feltűnést és homlokterbe szorongást, idővel mégis észre vették s a megérdemelt figyelemben részesül. Artexerxes perzsa királyról szól a tanulságos hagyomány, a kinek uralkodói gondja álmatlan éjszékákat okozott. Egy ilyen nyugtalanul töltött éjszakában előhozatta azt az évkönyvet, melyben kiváló alattvalóinak elismerésre méltó tettei, különösen pedig a királyi udvarnál viselt dolgai föl voltak jegyezve. Szeme egy néven akad meg, amelynek hordozója zajtalan csöndességben egykor szolgálattott a királynak. Mikor aztán az éj árnyékaik továbbváltak a mindenséget beragyogó napkirály elől: az igazságos király maga elé hívatta a személye körüli miniszterét, azt kérdezvén tőle, vajjon az illető érdemes cselekedet részesült-e valamelyes királyi jutalmában. S midőn a kérdezett avval a válaszzal szolgált a királynak, hogy tudtával az udvari naplóban történt feljegyzésben kívül a királyi elismerés másnemű kifejezésben nem nyilatkozott meg, a király első hivatalnokának meghagyta: hogy vezessék elő kedvenc paripáját, amelyen ő a hadsereg feletti szemlélet szokta megtartani, disztizték fel azt aranykantárral és ezüstfonalakból szőtt nyereggel, aztán a király köntösébe öltözve, ültessék föl arra a király által kitüntetendő férfit s ugy vezessék őt végig Persepolis utcáin, előtte kikiáltva: „Ilyen megtiszteltetésben részesül az, a kinek kitüntetésében kedvét találja az uralkodó.”

Méltóságos főispán ur! A régi idők esetelt kitüntetési módja napjainkban más formákban nyilatkozik meg. Egy királyi tollvonás lovaggá

A „TORONTÁL“ tárcája.

Bucsu-ének.

Isten veled! Bucsu-zunk el hát!
Jobbra haladsz Te, balra én,
Én egymagamba, megnyult orral,
Te meg a férjed kebelén.
Okos kis lány vagy, mondtam sokszor,
Jól fogod fel a helyzetet.
Ilyenkor lopva rám mosolyogtál
És egész valód nevetett.

Én ugyan másról álmodoztam,
Hanem jól tudjuk Te, meg én:
Az élet ócska ponyva munka
S nem vigan csengő költemény.
De sok tudós már elmesélte
Gömbölyű e város teke,
Mely sokszor rosszabb száz pokolnál
S csupán gunyból föld a neve.

Ha már most bolygunk jobbra-balra
(Jobbra haladsz Te, balra én)
Egyszer majd újra összeérnek
A vig pár és a bus legény.
Üdvözöllek: „Nagyságos asszony!”
Te csókra nyujtod kezedet
S én kis kacsódra bus közönnnyel
Egy hideg csókot lehelek.

(Én ugyan másról álmodoztam,
De hisz már tudjuk Te, meg én,
Az élet ócska ponyva munka
S nem vigan csengő költemény.)
Nagyságos asszony lett belőled,
Számunkra kette vált az ut,
Lassan teljesen elfelejtetted
A bolondos bohém fiút.

Ki legszebb álmát elsiratta
Egy csendes tavasz éjszakán,
Egy réges régi tündérmondát:
Volt egy fiu . . . volt egy leány . . .

Hanem ha meghívtok teára
(Ugy-e tragikus egy eset)
Pósa bácsitól szavalok majd
Kis fiadnak verseket.

Ifj. Papik Miksa.

A pénz.

Hogy mi a legboldogabb érzés? Én istenem, bizony azt nehéz volna meghatározni; különben is annyira egyéni a boldogság érzete, hogy lehetetlen általánosítani. Van ember, akit az ill. mindenért kárpótol; a játékos a kártyasztalnál éli át élete legszebb óráit; a szerelmes természetű embernek egy futó pillantás

mosolya fölér bármivel. De hát voltaképpen a legtöbb ember nem sokat törődik azzal, hogy mi a boldogság; pedig ez is éppen olyan fontos életcikkünk, mint akár a jó táplálék, vagy az izléses ruha. Én tanulmányoztam a boldogság érzetét és arra a tapasztalatra jutottam, hogy ez is csak úgy szabályozható, mint más emberi dolog. Előidézhetjük szabadon, saját akaratunkból, csak ismernünk kell a lelkünknek azt a pontját, ahol önmagunkat megközelíthetjük. Kissé elvont ez a meghatározás; de majd megvilágítom önöknek . . .

Jean Lepein, a mi derék filozófusunk, aztán beszélni kezdett a boldogságról. Érdekes, hóféhér hajjal övezett, üde, piros arca mosolyogva nézett körül.
— Önök most valami nagyon hatalmas dolgot fognak várni; figyelmeztetem előre, hogy csalódnai fognak . . . Az én legboldogabb érzésemet egy téli délután éltem át. Hej, nagyon régen volt, fél évszázad előtt még . . . akkor bizony nem minden nap volt ebédem és nagyon ritkán feküdtem le jólakottan. Mint afele szegény ördög, akit az élet kivetett a nagy öklöző emberárba, kemény tusáját kellett látnom a kenyérbarnak és az

Nyári megőrzés végett

átveszek mindennemű szűs- és szőrmeárkat, városi és utazó-bundákat, boákat, karmantyut, szőnyeget és ruhaneműket.

Külön ezen célra berendezett helyiség — Szakszerű kezelés. — Javítások saját szűcsműhelyemben eszközöltetnek.

Tisztelettel

Kovács Gedeon.

Idény május 1-től október 1-ig.

267—11.3

Műszaki árak.

avatja az arra érdemesített egyént; aranykantározt tüzes paripa nem turja ezüst patkójával türelmetlenül a földet alatta, királyi palástot sem ölt a szerencsés kitüntetett és a kitüntetés tényét sem a fórumon való kikiáltás, hanem a hivatalos lap tudatja ország-világgal. Az elismerés külső kifejezője rendszerint egy rendjel, melyet a kitüntetett ünnepélyes alkalmakkor mellén hord. Igaz hálára kötelezi a királyi kegy részesét azon jó akarat és jó vélemény iránt, mely a király kezét irányítja, hogy magasztos nevével egy csak ajánlat folytán ő Felsége által névleg ismert egyén dicsőségét megpecsételje. Tudom és érzem, Méltóságos uram, de méltányolni is tudom, mekkora része van Méltóságodnak a mai nap örömeiben, de meg lehet győződve Méltóságod, hogy a szívet, mely a királyi elismerés eme fényes jele alatt dobog, valamint eddigéig, úgy a jövőben is, lehetőleg még hatványozott mértékben, rendíthetetlen királyhűség, kiolthatatlan hazaszeretet, tiszta emberszeretet és soha sem gyengülő háláérzet fogja eltölteni. Fogadja Méltóságod ismételt hálás köszönetemet.

Élénk eljenzés hangzott föl a beszédre, mire dr. Mangold Samu hitközségi elnök a hitközség örömet tolmácsolta a kitüntetés fölött, amelyből fény hárul a hitközségre is. Egyben köszönetet mond a főispánnak és a vendégeknek, hogy megjelenésükkel az ünnepély díszét emelték.

Miután dr. Klein Mór főrabbi szintén köszönetet mond a szíves jóindulatért, amelyvel őt körülvették s igéri, hogy a jövőben is teljes buzgalommal és odaadással szolgálja a hitközség ügyeit, a szép ünnepély a főispán és a kitüntetett lelkes eljenzése közben véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Május 6. Tűzoltó-majális.
Május 13. Megyei tűzoltószövetség közgyűlése.
Május 14. Közig. bizottság ülése.

— **Kinevezés.** A vármegye főispánja dr. Schulz József glogoni körvost, tb. járási orvossá kinevezte.

— **A központi választmány ülése.** Torontál-vármegye központi választmánya ma délelőtt ülést tartott, amelyen a pótválasztásokat a vármegyében a közbejött körülmények folytán május 15-ikére tűzte ki.

— **Uj vasut a délvídeken.** A kereskedelemügyi miniszter Ott János budapesti lakosnak a magyar délkeleti helyi érdekű vasut Nickyfalva állomásától Temes-Doboz, Kádár, Izgár, Vermes, Valemáre, Remetepogánest és Derest községek határainál Nagyzerencsén vezetendő szabványos, esetleg keskenyvágyú, motoros üzemű, helyi érdekű vasútvonalra az előmunkálati engedélyt megadta.

emberi önzésnek. Azon a téli estén, vékonyka nyári felöltömben dideregve kóboitam London utcáin, meg-megállva a ragyogó kirakatok előtt, ahol csupa gazdagság nevetett gúnyosan a szegénységre. A zsebemben két penny, ez volt összes vagyonom, éppen elég arra, hogy egy csésze teát és kenyéret vásároljak vacsorára. Rettenetesen éhes voltam, de a világ kincseért sem tértem volna be teára, még mielőtt az általános ebéd ideje elérkezik; az ilyen sovány ebédeim alkalmával úgy szoktam magam kárpótolni, hogy a szomszéd étkezők pecsenyéjének illatát érzem és higgyék el, ez is egy neme az ebédelésnek, nekem legalább megfelelt.

Amint a Bond-street előkelő sorába értem, egyszerre valaki megfogta a kezemet. Felpillantottam; egy szürke szakállas, sovány, hóríhorgas ur állott meg pillanatra velem szemben és minden megjegyzés nélkül a zsebembe nyult. Hirtelen azt hittem, hogy tolvaj; de magam is elmosolyodtam e föltevésben és tovább indultam, nem sokat törődve a kis jelenettel. Amikor azonban néhány lépéssel odább értem, az előbbi ur ismét elem került és jelentőség-teljes pillantással intett, hogy nézzek a zsebembe. Belenyúltam a zsebembe és csaknem ijedten huztam elő abból egy duzzadt tárcát. Csak egy pillantást kellett belé vetnem, hogy tisztába legyek hirtelen gazdagsággal. Aranyak és ezüst shillingek csinos tábora villogott felém az erszényből. A megindulás oly erősen megkapott, hogy meg sem tudtam köszönni ismeretlen jótévedőnek az adományt; ő

— **Eljegyzés.** Büchler Hugó, a nagybecskereki központi állami elemi iskola tanfőnökének jelesképzettségű tagja eljegyezte Horovitz Etelka kisasszonyt Surányróll.

— **A hírlapírás köréből.** A fővárosi „Magyar Nemzet” című napilap, mely eddig a mindenkori kormányok félhivatalos lapja volt, a tegnapi nappal megszűnt félhivatalos lenni. A lap az Athenaeum tulajdonából a szerkesztőség tulajdonába ment át s felelős szerkesztője Szomori Emil lett.

— **Városi központi választmány ülése.** Nagybecskerek városának központi választmánya tegnap délután Strósz Béla h. polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen résztvettek: Dr. Annau Ernő, dr. Brájer Lajos, dr. Klein Mór v. tagok és Mattanovich György b. jegyző. Dr. Kiss János, választási elnök bejelenti a 29-ikén lefolyt választás eredményét, melynek értelmében dr. Várady Imrét választották meg országgyűlési képviselőnek. Jelenti továbbá, hogy a választási aktusról felvett jegyzőkönyv egy példányát a megválasztott képviselőnek átadta. A választmány tudomásul veszi a jelentést azzal, hogy a jegyzőkönyv második példányát a levéltárban őriztessék meg, a harmadik példány pedig a m. kir. belügyminiszterhez terjesztessék fel. Ezzel az ülés véget ért.

— **Halálozás.** Mint részvétellel veszszük a hirt, Kreselics Márkó nagybecskereki fakereskedőt súlyos csapás érte. Felesége szül. Ferro Klára 59 éves korában Nagybecskereken tegnap délben meghalt. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a szeretett jó feleség, anya, nagyanya, anyós és rokon Kreselics Márkóné szül. Ferro Klára folyó hó 2-án déli 12 órakor, rövid szenvedés után, életének 59. évében jobblétre szenderült. A megboldogult hült tetemei f. évi május hó 3-án d. u. 6 órakor fogtak a róm. kath. egyház szertartásai szerint a gyászházban (Korona-utca 537. szám a.) beszenteltetni és a róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig folyó hó 4-én reggel 9 órakor fog a róm. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Nagybecskerek, 1906. évi május hó 2-án. Áldás és béke porai felett! Kreselics Márkó, mint férj. Kreselics Miklós, Kreselics László, Kreselics Teréz, mint gyermekei. Kreselics Laci, Kreselics Lenke, mint unokái. Kreselics Miklósné, Kreselics Lászlóné, mint menyei.

— **Az új „Lloyd”.** A nagybecskereki Lloyd-társulat május elsején vonult be új helyiségeibe, a nagyhid mellett a célra épült díszes Dungserszky-féle palotába. Az épület még nem áll teljesen készen, de az egylet helyiségei jó részben használhatók s így meggyőződhetünk arról, hogy városunk nemcsak egy szép palotával, de egy minden modern igénynek megfelelő klubhelyiséggel lett gazdagabb. A kényelmes társalgó, terem a világos olvasószoba s első sorban a tágas díszterem mindmennyi oly helyiség, melynek nagyon megörülhetnek az e tekintetben épen séggel nem elkényeztetett becskerekiek. Az egylet tagjai nagy

számban látogatják, különösen ebéd után, az új helyiséget s így bizonyosak lehetünk benne, hogy ez a tekintélyes egylet, mely városunk közgazdasági és társadalmi életében mindenha nagy szerepet játszott, a jövőben fokozottabb mértékben fog megfelelni feladatának.

— **A tűzoltók majálisa.** A nagybecskereki önkéntes tűzoltó-egylet ez idén az előző évekhez hasonlóan vasárnap, május hó 6-án a kincstári erdőben majális rendez. Ugyanezen a napon délelőtt kiosztják a szolgálati érdemeket, utána pedig a tagok testületileg kivonulnak az erdőbe, ahol a szokásos Flórián-ebédet tartják meg. A majálisra társadalmunk színe-java készül, mely előreláthatólag az ideai erdei ünnepélyek legsikerültebbje lesz.

— **Vásár-változás.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy az Apátfalva községben folyó évi április hó 29-ére eső országos vásár ez évben kivételesen folyó évi május hó 12-én tartassék meg.

— **Gépészek vizsgája.** A gőzgépezők és gőzkazánfűtők vizsgálatára, a Temesvárott szervezett bizottság által, 1906. évi május hó 8-án reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros, Küttl-tér 2. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújthatók be.

— **A leánykereskedés ellen.** A belügyminiszter valamennyi törvényhatósággal megfelelő további intézkedés végett rendeletileg közli, hogy a korfui cs. és kir. osztrák-magyar konzulátus értesítése szerint ott a leánykereskedés annyira elharapódzott, hogy időszereinek mutatkozik annak közhírre tétele, hogy azok nőszemélyek, kik valamely ajánlatra Korfuba mint nevelőnők, cselédek (pesztrák, szobaleányok stb.) el akarnak saerződni, állásuk elfoglalása előtt információkért okvetlenül a korfui cs. és kir. osztrák-magyar konzulátushoz forduljanak s semmiesetre se fogadjanak el olyan állást, melyet nekik az ugynevezett „Casino” vagy a „Cercle de Etrangers” ajánl.

— **Sztrájkok Temesvárott.** Mint Temesvárról jelentik, ott az egész városban minden építési munka szünetel. Tárgyalásról az építészek és a kőművesek között még szó sincs. A sztrájk hihetőleg hetekig el fog tartani. A szobafestők és mázólok sztrájkja azonban véget ért. A munkaadók a munkásokkal tegnap d. e. 9 órától 12 óráig tárgyaltak. A tárgyalás során a mesterek kijelentették, hogy a munkások összes követeléseit teljesítik. A munkások tegnap reggel már munkába állottak.

— **Gyanús halál.** Mint Szilasról jelentik, ott tegnapelőtt Lé p Mária 1 és fél éves gyermek meghalt. A faluban azt beszélték, hogy a súlyos égési sebekben meghalt gyermek az anyja vétkes gondatlanságának az áldozata. A vizsgálat bebizonyította, hogy az anya ártatlan, mire az ügyészség a temetést megengedte. Boncolás nem lesz.

— **Leesett a robogó vonatról.** On á c György 35 éves napszámos tegnapelőtt délután Temesvárra igyekezett az aradi vonattal. Utközben elaludt és Temesvár közelében leesett a robogó vonatról. Mikorra észrevették eltűntét, a vonat már megérkezett az állomásra. Azonnal egy mozdony indult keresésére és a szerencsétlen embert betört fejvel, eszméletlenül megtalálták a

pedig leirhatatlan arckifejezéssel állott félre az utból, gyönyörködve határtalan érzésben, amely a színek egész skáláját játszotta át az arcomon... Ezen az estén nálam boldogabb ember Londonban nem volt.

Hosszu idő mult el azóta, de azt a pillanatot életemnek nem tudom feledni. Hanem az én örömem emléke sokkal inkább elmosódott bennem, mint annak az arcnak a kifejezése, amelyre az az ismeretlen ur a boldogságomat nézte. Ez az arc kísért egész életemen át s ma is oly élénken látom, mint akkor. Igen, uraim, ez az arc tanított meg arra, hogy mi az életben a legboldogabb érzés. Akkor, azon a téli estén, nem én voltam az igazi boldog, hanem az az ismeretlen ember...

Jean Lepein aztán tovább mesélt:

— Harminc éves koromban kezdett a szerencse a kegyébe fogadni. Természetesen nem ment rohamosan a dolog, de a vagyonygyűjtésre az első lépést megtettem. Nem akarom azonban elmondani azt, hogyan duzzadt mind tartalmasabbá a tökélem; elég annyi, hogy ma gazdag vagyok. Az étvágyam azonban ma sem nagyobb, mint husz éves koromban volt; most sem vásárolhatok több levegőt a pénzemért; egyszóval, a pénz önmagában nem tesz boldoggá. Talán én is elfásultam volna, mint a többi gazdagok, ha a Bond-streetbeli ember meg nem tanított volna a gazdagság legközvetlenebb gyönyörére.

Most pedig ne higgyék önök, hogy dicsekvés az, amit mesélek. Nem, nem; ez a legközönsé-

gesebb számító önzés, amit hallanak. Tudniillik azt, hogy én a pénzt mások számára költöm el. Ajándékok, két kézzel, boldognak-boldogtalanok, a szerint, ahogy a sors véletlenül elem vezeti az áldozatomat. Különös előszeretettel választom én is a hideg téli napokat, amikor a szegénység kétszeresen nehéz és természetesen legelőször a környékesség kétszeresen hat. Kisétálok a nagy boulevardra, ahol a fényűzés keretében legelőször én is a nyomorgó ember alakja. Sétálok, látszólagos közönyvel, de közben firkászva kutatom a magam emberét, aki engem fog boldoggá tenni, azzal, hogy gyönyörködhetem a váratlan szerencseáldás hatásán, amit az arcáról majd leolvasok. Nincs az a színház, uraim, amely oly tökéletes hatással lenne, mint az ilyen néma jelenetek. Aki egyszer látott határtalan örömtől megdöbbenett emberi arcot, az okvetlenül megismétli a pénz e játékát. Hanem természetesen nem néhány fillérről legyen szó; pénz, még pedig sok pénz kell ahhoz, hogy belekapjon a szívbe. Sőt szimpadiasság is illik a hatás fokozásához. Én rendszeren külön e célra néhány megdöbbenést érzenyt hordok magammal és a mód, amelylyel a kiszemelt embernek a kezébe csuszatom, mindig igazi théatrália.

Husz év óta tűzöm már ezt a szóraközi és őszintén szólva, többre tartom a legraffináltabb izlésű színpad művészeténél azt a színházi élvezetet, amelyet az utca nyújt nekem, — szólt befejezésül öreg barátunk s maga kacagott fel aztán, hogy leleplezte magát.

J. H. Rosny.

sinek mentén. Apolás végett beszállították a kórházba. Állapota súlyos.

— **Talált páva.** Tegnap egy kósa nőstény pávát találtak a fogház udvarán. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségnél.

Irodalom.

* **Demasthenes,** a nagy szónok alakjával foglalkozik az Endrei Zalán-féle Világtörténelem e heti füzeté, amelynek füzetét igazán kielégítő tartalommal szolgálják az előfizetőknek. Mutatvány számot kívánaira ingyen és bérmentve küld a Világ Történelme kiadóhivatala, Budapest, VI., Aradi-utca 8.

* **A „Zenélő Magyarország”** zenélőfolyóirat ma megjelent 310-ik füzeté a következő zenemű-ujdonságokat közli: I. „Az beszélő mást szeretsz már” című rendkívül bájos magyar nótát Telmán Ferenc honvéd hadnagytól. II. Mayer K. „Enyelgések” című brilliáns modorban írt behízelt zenéjű szalondarabját. III. Schumann Róbert klasszikus hegedű „Romancát” zongora kísérettel. IV. Morse Todorak, a budapesti színpadokról közismert „Szerelmi vizsga” című dalos pár-jelenetét. E pompás zeneműfolyóirat, amelynek minden egyes száma szakavatott megválasztással minden zenei válfajt felölel s meghozza mindenkinek a maga izléséhez megfelelő zeneujdonságot, mint ilyen, minden zongorakedvelőnek melegen ajánlunk. A most folyó XIII. évfolyam II. évfolyamának előfizetési ára: 1/4 évre (6 füzet 60 oldal modern és közkezdelt zenével) 3 korona. Egyes füzet 1 korona. Előfizetések: Klöckner Ede, a „Zenélő Magyarország” zeneműkiadóhivatalához Budapest, VIII. József-kört 22/24. intézendők.

TÖRVÉNYSZÉK.

A májusi esküdtzéki tárgyalások.

Folyó hó 7-ikén kezdi meg a nagybecskereki kir. törvényszék, mint esküdtbíróóság a májusi esküdtzéki tárgyalásokat. E ciklusban a következő ügyek kerülnek sorra:

Május 7-én: Jovanovics-Beluczán Zsiva nagybecskereki lakos szándékos emberölés büntette.

Május 8-án: id. Lality Luka aracsai lakos halált okozott súlyos testi sértés vétsége.

Május 9-én: Maticsek Anna nagybecskereki lakos szándékos emberölés büntetének kísérlése.

A tárgyalásokon Makk József törvényszéki bíró elnököl, mint szavazóbírák Junga Aladár, Putits Oktáv és Szilágyi Lajos törvényszéki bírák fognak működni.

TÁVIRATOK.

A választások.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délig a képviselőválasztások eredménye a következő: Megválasztottak 226 függetlenségit, 67 alkotmánypártit, 30 néppártit, 1 ujpártit, 1 ujjászervezett szocialistát, 6 szász, 4 szerb, 13 román, 8 tót nemzetiségűt, 3 demokratát és 6 pártonkívülit, 10 kerületben pótválasztás, 1 helyen új választás lesz.

Budapest, május 3. (A „Torontál” ered. távirata.) Ma vannak a fővárosban a képviselőválasztások. Egyhangulag megválasztották a III. kerületben Keszits Antalt (f.), a IV. kerületben Polónyi Gézát (f.), a VI. kerületben Vázsonyi Vilmost (dem.), a IX—X. kerületben Ballagi Aladárt (f.).

Erős küzdelem folyik a VII. kerületben Barabás és Márkus József között. Délig Márkusnak 637, Barabásnak 650 szavazata van.

Az V. kerületben délig Sándor Pálnak 240, Kreutzer Lipótnak 214 szavazata van.

A VIII-ik kerület négy függetlenségi jelöltje közül Madary Gabor vezet.

Budapest, május 3. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Nagykarolyból sürgönyzik, ott gróf Károlyi István függetlenségit egyhangulag képviselővé választották.

Budapest, május 3. (A „Torontál” ered. távirata.) Szenicen, a nemzetiségi

jelölt, akinek győzelmét biztosra vették, Emődy József ellenében elbukott.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ujbányán tegnap a felizgatott tömeg megtámadta a katonaságot, mely sortűzet adott. Két ember meghalt, három súlyosan megsebesült. A választást elhalasztották.

A király Budapesten.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király e hó tizennegyedikén hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezik.

Fejérváry Géza báró a királynál.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Fejérváry Géza báró gárdakapitánytörtént kinevezetése alkalmából ma Bécsbe érkezett s néhány napig itt marad és ez idő alatt a király kihallgatáson fogadja.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Wekerle Sándor dr. miniszterelnök legközelebb Bécsbe utazik, hogy a királynak a választások eredményéről referáljon és hogy a kinevezendő új osztrák miniszterelnökkel tanácskozzék a kiegyezés dolgában. — A tervezett közös miniszteri tanácskozásokat elhalasztották addigra, míg az új osztrák kormány elfoglalja hivatalát.

Rajner főherceg lemondása.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Rajner főherceg lemondott viselt katonai rangjáról.

Az osztrák kormányválság.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A Reichsrathot, melyet tegnap rövid időre elnapoltak, valószínűleg csütörtökön, május 10-én újból egybehívják. Ezen elnapolást Gautsch báró miniszterelnök lemondása tette szükségessé. Hohenlohe-Schillingsfürst Konrád herceg pedig, a miniszterelnök deszignált utóda néhány napot szükségesnek tart arra, hogy a miniszterválság küszöbén szükséges intézkedéseket megtehesse.

Budapest, május 3. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Bécsből sürgönyzik, a hivatalos „Wiener Zeitung” ma közli Gautsch báró miniszterelnök és Bylandt-Reith hadügyminiszter fölmentése és Hohenlohe-Schillingsfürst hercegnek miniszterelnökké való kinevezését.

Elhunyt koronaőr.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Radvánszky Béla báró koronaőr ma meghalt. Az elhunyt 1849-ben született s így 57 évet élt.

A horvát választások.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Zágrárból sürgönyzik, a választások ma folynak egész Horvátországban.

Nevezetes, hogy a királyi ügyészség elkobozta az összes horvát lapokat, amelyek Wekerle miniszterelnöknek azt a leiratát közölték, hogy a hivatalnokokat nem szabad a választásnál befolyásolni.

Megvert báni helyettes.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zágrárból jelentik: Tegnap este választógyűlés volt, amelyen számos közös és országos tisztviselő is részt vett. A gyűlésen az ellenzék jelöltje, Kulmer Frigyes gróf elmondta programmbeszédét és azt mondta, hogy harcolni fog a horvátok politikai szabadságáért és hazájának szebb jövőjéért. A horvát himnusz eléneklése után az utcára vonult a tömeg, hol Chavrak osztályfőnököt, a bán helyettesét és fiát megtámadták, bannal ütötték, míg végre sikerült a két férfit barátaiknak a veszedelmes helyzetből ki-

szabadítani. Chavrak a tisztviselőket befolyásolni akarja, ez keserítette el a választókat.

A párisi munkászavargások.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, a május elseji munkászavargások alkalmából hatszáz embert letartóztattak, ezek közül százötven fogságban marad.

Öngyilkos urileány.

Budapest, május 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Ferenc József-rakpart egyik házának második emeletéről ma reggel öngyilkos szándékkal leugrott dr. Mandel Sándor fővárosi ügyvéd Edith nevű nővére. A szerencsétlen leány összezúzta magát s néhány perc alatt meghalt.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1906 május 3.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzése.

B u z a	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	16.20	16.40	79	17.05	17.35
Pestvidéki	74	15.65	15.85	78	16.50	16.85
Bánsági	75	—	—	79	16.95	17.10
Bácskai	74	15.85	16.	78	16.80	17.
Szerbiai	76	—	—	—	—	—
Egyéb gabonanemtek						
					100 kilogr. ára	
					kor.-tól	kor.-ig
Rozs	elsőrendű	—	—	—	13.50	13.65
”	középmínőségű	—	—	—	13.40	13.45
Árpa	takarmányára I. r.	—	—	—	14.80	15.20
”	másodrendű	—	—	—	14.40	14.80
Köles	—	—	—	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	—	—	16.20	16.50
”	középmínőségű	—	—	—	15.90	16.20
Tengeri	belföldi új	—	—	—	13.40	13.50
”	román vagy bolgár	—	—	—	—	—
”	cinquantin	—	—	—	—	—
Repece	káposzta	—	—	—	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, május 3. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak változatlanok. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (májusra)	16.10	—
Buza (októberre)	16.46	—
Rozs (októberre)	13.54	—
Tengeri (májusra)	13.48	—
Tengeri (júliusra)	13.68	—
Zab (októberre)	12.98	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1906 május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.

Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.

Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.

Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.

Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.

Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.

Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.

Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunarra: reggel 3 óra 33 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.

Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

ZONGORA-ÓRÁKAT

igen jutányosan ad
Kozmáné Gizella

Alkotmány-utca 17.

MEGHÍVÓ.

A „Csenei tejszövetkezet” 1906. évi május hó 22-én d. n. 3 órakor tartja a csenei „Kaszinó” termében **VI. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT**, melyre tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése, a mérleg előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a zárszámadásokról és a felmentvény megadása.
3. Két hitelesítő választása.
4. Indítványok.

Az igazgatóság.

Vagyon — Activa.

	Mérleg-számla	Bilanz-Conto.
Pénzkészlet — Cassa-Vorrath	1477	85
Berendezés — Einrichtung 4783.38		
12% romlás le — Abzug 12%	574	—
Abnützung	4209	38
Részvénytámla — Actien-Conto	85	80
Fa készlet — Brennholz-Vorrath	50	—
	5823	03

EINLADUNG.

Die Mitglieder der „Csenei Milchgenossenschaft“ werden hiemst zu der am 22-ten Mai 1906. Nachmittags 3 Uhr im Csenei „Casinoaal“ abzuhaltenden

VI. ordentlichen Generalversammlung

höflichst eingeladen.

Tagesordnung:

1. Bericht der Direktion und Vorlage der Bilanz.
2. Bericht des Aufsichtsrathes über die Jahresabschluss-Rechnung und Ertheilung des Absolutatoriums.
3. Wahl zweier Authentikatoren.
4. Anträge.

Die Direktion.

Teher — Passiva.

Üzletrészek — Antheile	1836	54
Adósság törlesztési befizetések — Darlehen Tilgungseinzahlung	335	—
Üzleti felszerelések avulási számla — Geschäftseinrichtung Werthverminderungs-Conto	3651	49
	5823	03

Veszteség — Verlust.

Veszteség- és nyereség-számla — Verlust und Gewinn-Conto.

Nyereség — Gewinn.

Üzleti költségek — Betriebspesen	193	05	Büntetések — Strafen	115	—
Fa használat — Brenn-Material	256	06	Soványtej — Magermilch	3087	92
Kifizetett tejért — Ausgezählte Vollmilch	11505	06	Tejfel és vaj — Rahm und Butter	10535	94
Fizetések — Löhne	1314	—	Hungária segély — Hungaria Unterstützung	502	95
Fuvar — Fracht	170	80	Különféle — Diverse	53	68
Leírás 12% — 12% Abschreibung	574	—			
Szaporodás az üzleti felszerelések számáján — Zuwachs auf Geschäftseinrichtungs-Conto	282	52			
	14295	49			

Kelt Csenei, 1905. évi december hó 31-én.

474—1.1

Az igazgatóság — Der Direktionsrath:

Vuchetich József s. k. Ifj. Rotsching Janos s. k. Cordier Imre s. k. Waldeck Kristóf s. k. Weisz József s. k. könyvelő. elnök. pénztárnok.

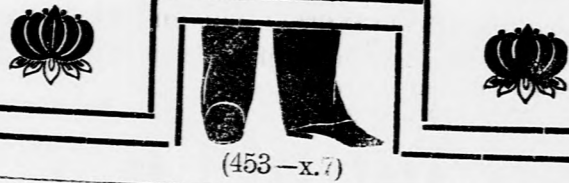
Jelen mérleget, veszteség- és nyereség-számlát megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. Gegenwärtige Bilanz, Verlust- und Gewinn-Conto geprüft und richtig befunden.

A felügyelő-bizottság — Der Aufsichtsrath:

Uzbasich Gáspár s. k. Szekeres Kálmán s. k. Id. Rotsching János s. k. Vadler Nándor s. k.

Naponta frissen vágott
spárga (Spargel)
Kurländer Imrénél
tűzifarakttár
Korona-utca 585. szám.

Szent-Mitrán egy
400 holdnyi
birtok
hosszabb időre bérbeadandó.

Felvilágosítást ad:
Dr. Annau Ernő
ügyvéd, Nagybecskereken.

(475—3.1)

Két butorozott
szoba
kiadó

Deák Ferenc-utca 7. szám alatt.
(33—x.30)

Arverési hirdetmény.

Monostor község határában, mely 1500 holdból áll, a vadászati jog folyó évi május hó 17-én délután 3 órakor 6 egymásután következő évre nyilvános árverés útján bérbe fog adatni. Feltételek Feketető körjegyzőségénél megtekinthetők.

Monostor, 1906. május 1-én.

(473—3.1)

Község előljárósága.

Egy használt hintó,

esetleg Landauer

megvételre kerestetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

(468—x.2)

A temesvári m. kir. fölvámmérnöki hivatal.

613. szám. 1906.

472—2.1

Arverési hirdetmény.

Mely szerint alulírott ezennel közhírré teszi, hogy a Béga-csatorna védőtöltésében ebben az évben termelt fű kisebb szakaszokban nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatik.

Az árverés folyó évi május hó 14-én reggeli 7 órakor Temesvárott a módosi vasúti hídnál veszi kezdetét.

1. Május 14-én Temesvártól a „Csurgó“-ig.

2. Május 15-én a „Csurgó“-tól a magyaríttebei hidig.

3. Május 16-án a magyaríttebei hidtól Jankahidig terjedő csatorna szakaszon és pedig mindenütt a helyszínen lesz az árverés a kir. fölvámmérnöki hivatal küldöttje által megtartva.

Miről a venni szándékozótak tájékozás céljából oly megjegyzéssel értesitem, hogy a kir. folyamfelügyelőknél és kir. csatornaőröknél, nemkülönb a Béga-csatornával szomszédos községek előljáróságainál, úgy az elárverezés alá kerülő szakaszoknak részletes kimutatását, mint az árverési feltételeket a mai naptól kezdve megtekinthetik.

Temesvár, 1906. évi április hó 30-án.

A hivatal főnöke h.:

Nemes József,
kir. mérnök.

Egy használt
puska
kerestetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

(468a—x.2)

NOVÁK J. C. NAGYBECSKERÉK

MOTOROS KERÉKPÁROK ÉS AUTOMOBILOK.

Csakis elsőrangú gyártmányok.

(378—20.11)

= „Waffenrad“, =
elismert legkitünőbb
kerékpárok.

Alkatrészek és felszerelések
kerékpárok és motoros gépek
számára.

Legjobb kerékpárok.
= Javitó-műhely. =

HIRDETÉSEK

gyárosoknak, kereskedőknek és iparosoknak, saját érdekük, hogy gyártmányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék.

A hirdetések 1906. évi július hó 1-je óta helyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét!
Hirdetések felvételnek a „TORONTÁL“ kiadóhivatalában.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.